

TKP'nin Sesi

TKP Siyasi Büro tarafından hazırlanan Haftalık Bülten

13 Haziran 2009 Cumartesi

Kürt sorununa ülke sorunlarının bütününden kopuk bir bağımsız çerçevede bakılamaz

Kürt sorununda gelinen nokta: Türkiye Sorunu

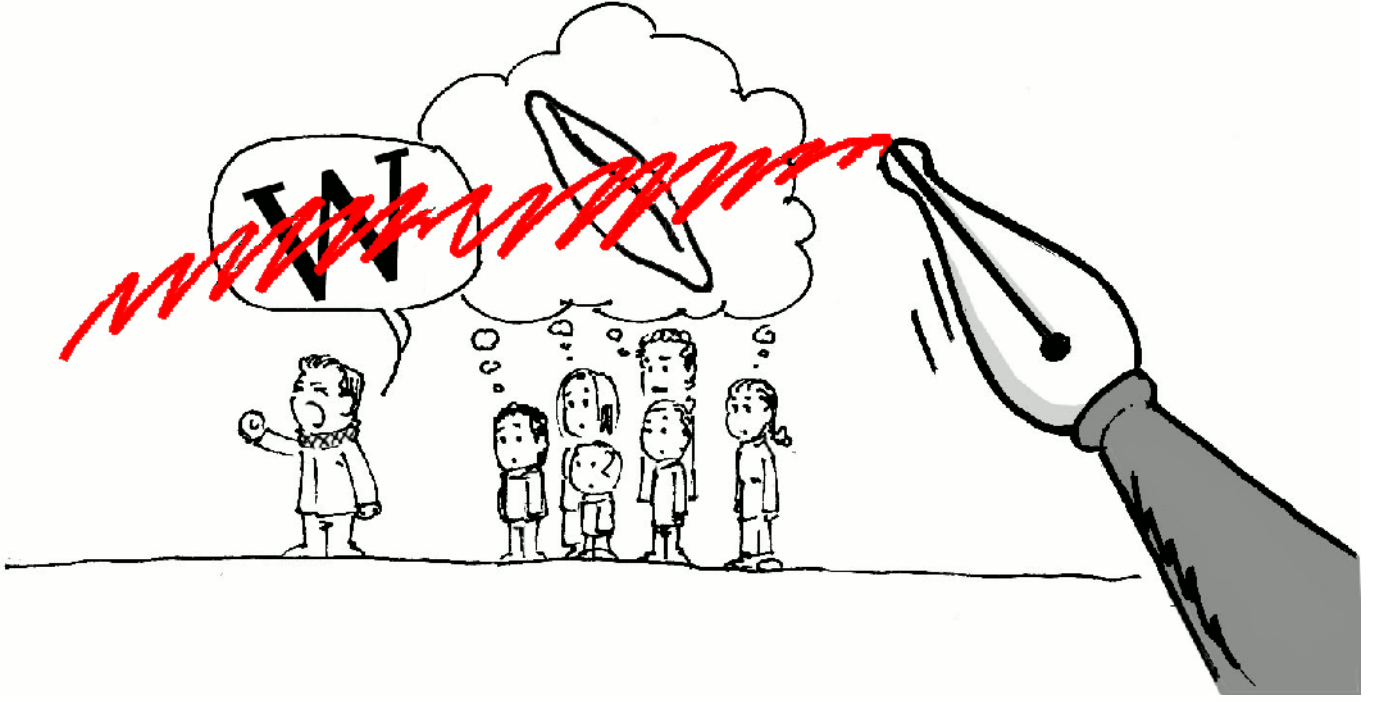
Türkiye Komünist Partisi, Kürt sorununda yaşanan gerilimin ve ortaya çıkan taraflaşmanın sağlıksızlık ve tehlikeler barındırdığından hareketle, ülkenin diğer sorunlarıyla doğrudan bağlar taşıyan ama kendine özgü dinamikleri de barındıran bu konuya ilişkin kimi adımlar atmaya karar vermiştir. Bu adımların temelini oluşturan ve bir bölümü daha önce Türkiye Komünist Partisi'nin belgelerinde yer alan yaklaşımlarımızı paylaşmak istiyoruz. Bu yaklaşımlarımızın tartışılması, konuya ilişkin siyasal ve pratik konularda bizlere önerilerin ulaşması bizim için büyük önem taşıyor. 15-16 Haziran'ın yıldönümünde, işçi sınıfının geleceğin yönetici sınıfı olarak nasıl konumlanacağını ele aldığımız toplantılar düzenlerken, bir yandan da Kürt sorununa ilişkin sistematik bir çerçeve, bir durum değerlendirmesi sunmuş oluyoruz. Gelecek hafta bu değerlendirmeler ışığında bir hareket planını tartışmaya açacak ve kısa süre içinde adım atacağız.

KÜRT SORUNUNDA HANGİ NOKTAYA GELİNDİ?

1. Bugün Kürt sorununda, asıl söz sahibi olduğunu düşündüğümüz emperyalist merkezleri bir kenara koyacak olursak, sürmekte olan çatışmanın ve "çözüm" arayışlarının belirginleşmiş iki öznesi bulunmaktadır. Bunlar, Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil durumunda olan devlet ve hükümet ile PKK'dir. Her iki tarafın iç yapılanmasındaki farklılıklar, arkalarına aldıkları toplumsal güçler konuyu karmaşıklarırsa ve devlet PKK'yi tanımamak konusundaki ısrarını sürdürse de, taraflaşmanın bu aktörler arasında kurulmuş olduğu kimsenin değiştiremeyeceği bir gerçektir. Bu aktörlerin öne çıktığı bir taraflaşmadan "çözüm", "barış" ve "kardeşlik" adına

umut verici sonuçlar çıkması mümkün değildir.

2. Hükümet, yalnızca Kürt sorununda değil, hemen bütün başlıklarda, üç temel hareket noktasına sahiptir: Başta ABD olmak üzere emperyalist dünya ile uyum, sermayenin hareket alanının genişlemesi ve dinin toplumsal ve siyasal rolünün artması. Devletin içinde bu üç temel noktanın her birine dönük kısmi ve tutarsız dirençlerin ortadan kaldırıldığını hesaba katarasak, artık bu üç çıkış noktasının bir devlet politikası haline geldiğini de söyleyebiliriz.
3. Kürt sorununda inisiyatifi asıl ele geçiren özne olduğunu vurguladığımız emperyalist ülkeler açısından bunlar şu şekilde okunabilir: Türkiye'nin bağımlılığının artırılması ve hareket alanının sınırlandırılması, uluslararası tekellerin ekonomik ve siyasal ağırlığının pekiştirilmesi ve gericiliğin batılı ülkelerin bölgesel açılımlarını da kolaylaştıracak bir doğrultuda yeniden yapılandırılarak bu coğrafyaya hakim kılınması. Emperyalist ülkeler Kürt sorununu bu üç unsura güç kazandıran bir araç olarak görmekte ve değerlendirmektedir.
4. Kürt sorunda belirginleşen diğer "taraf", bütün iç zenginliğine karşın, sözünü ettiğimiz bu üç temel unsura karşı bir seçenek oluşturmamaktadır. Zaten PKK, Kürt sorununu kendi başına ve diğer tüm sorunlara şekil veren bir üst başlık olarak gördüğü oranda ilgili başlıklarda ilkesel bir tutum geliştirmeyi gereksiz görmektedir. Kürt sorununda çözüme yardımcı oldukları sürece emperyalist ülkelerin bölgesel ağırlıklarının artması, hatta doğrudan müdahalelerde bulunması PKK açısından bir sorun yaratmamakta, hatta bazı örneklerde tercih edilmektedir.

PKK, şimdiye kadar sermayenin hareket alanını genişleten uygulamaların her birisinde Kürt sorununda demokratikleşmeyi sağlayacak bir yan görmüş, dolayısıyla ya bu uygulamalara karşı ilgisiz olmuş ya da onları kendisine özgü gerekçelerle sahiplenmiştir. Dinin toplumsal ve siyasal rolünün artmasına ise PKK yalnızca Kürt nüfusun içinde güçlü bir siyasi rakibin ortaya çıkması açısından yaklaşmış, Kürtler arasında uç veren aydınlanmacı, laik damarın korunması fazla önemsenmemiştir.

5. Görüldüğü üzere, bugün Kürt sorununu yukarıda özetlediğimiz üç hareket noktasının belirleyiciliğinden kurtaracak, onu farklı bir bağlama yerleştirecek bir aktör bulunmuyor. Türkçesi, bugünkü güçler dengesi ve ortaya çıkan taraflaşma, emperyalist ülkelerin Kürt sorununa ve "çözüm" olarak adlandırılacak açılımlara damga vurmalarının önüne geçemez.
6. Kürt sorunuyla birlikte, Türkiye'nin kaderi, bu taraflaşmanın hem kendisini hem de taraflaşmada değişik konumlanışlar alan Türk ve Kürt kitlelerinin siyasal ve ideolojik eğilimlerini gözle görülür bir biçimde değiştirecek gelişmelerin yaşanmasıdır. Somut konuşacak olursak, emperyalizme bağımlılığı sorgulayan, bunu kabullenmeyen; sermayenin hareket alanının genişlemesine direnen, emekçi sınıflar adına mevzi elde etmeyi ve bu

mevzileri siyasal iktidarın değişikliğine kadar taşımayı hedefleyen, dinin siyasal alandan tamamen çıkarılmasını ve toplumsal yaşamı düzenleyen kuralların dinsel referanslardan arındırılmasını isteyen, inanç ve ibadet özgürlüğünü bu temellerde koruyup güçlendiren bir ağırlığın kendini hissettirmesi, Kürt sorunundaki tıkanmayı da açacak tek unsurdur.

7. Bu ağırlığın bugün siyaset sahnesinde etkisiz görüntü veren Türkiye işçi sınıfının devreye girmesi anlamına geldiği açık olmakla birlikte, Kürt sorunu eksenindeki mevcut taraflaşmanın içinden parçalı, bütünüyle tutarlı olmayan ama sözünü ettiğimiz üç temel noktaya ilişkiden herhangi birinde açık bir karşı ağırlık koyan kopuşların ortaya çıkması daha önemsiz değildir.
8. Önümüzdeki dönemde, bir yandan Kürt sorunuyla ilgili acil gündemlere etkili yanıt verme becerisi geliştirirken, öte yandan sözünü ettiğimiz karşı ağırlığın ortaya çıkması için sistematik ve süreklileşmiş bir faaliyet içine girilmesi gerekmektedir. Bugünkü güç dengeleriyle ve yukarıda altı çizilen üç hareket noktasının oluşturduğu temellerde bir "çözüm" arayışına girmek, bu arayışın parçası ya da izleyicisi olmak, sol ya da sosyalizm adına hareket eden bir aktör için kesinlikle mümkün değildir.